

Nuohousuudistuksen seurantaryhmä
Seurantaryhmän kokous 15.12.2021

Aika 15.12.2021 klo 10-12

Paikka eTuve -etäkokous

Läsnä Jaana Rajakko, Sisäministeriö, puheenjohtaja
Erkki Hokkanen, Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto
Jukka Kaakkola, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
Jukka Kero, Suomen Kiinteistöliitto ry
Katja Keränen, Suomen Omakotiliitto ry
Tapio Lehtimäki, Nuohousalan Keskusliitto
Ilpo Leino, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö ry
Petri Mero, Finanssiala ry
Hannu Murtokare, Nuohousalan Keskusliitto
Kirsi Salo, Suomen Isännöintiliitto ry
Nina Vienonen, Sisäministeriö, sihteeri

1 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

2 Lehdistö- ja tilannekatsaus

Nuohouksen mediauutisoinnin ja yhteydenottojen osalta on ollut rauhallista. Nuohousalan Keskusliittoon on tullut muutamia haastattelupyynnöitä sekä yhteydenottoja liittyen nuohoojan pätevyuden todentamiseen. Kilpailu- ja kuluttajavirastoon on tullut muutamia nuohouksen markkinointiin liittyviä yhteydenottoja.

Aikaisemman lainsäädännön nojalla pelastuslaitoksella oli mahdollisuus antaa lupa, että nuohouksen suorittaa joku muu kuin nuohooja. Nämä aikoinaan myönnettyt luvat ovat edelleen voimassa, koska niitä ei ole kumottu pelastuslain muutoksen voimaantulo- ja siirtymäsäännöksissä. Pelastusviranmaisella ei ole toimivaltaa perua antamaansa lupaa. Pelastusviranomaisen voi kuitenkin valvoa lupaehtojen toteutumista ja ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin.

Nuohoojien vikailmoitusten osalta on ollut epäselvyyttä, estääkö EU:n tietosuojaa-asetus vikailmoitusten toimittamisen pelastuslaitoksille. Koska pelastuslaissa on säädetty nuohoojan veloitteesta ilmoittaa havaitsemansa tulipalon vaaraa aiheuttavat viat pelastuslaitokselle, on henkilötietojen ilmoittamiselle olemassa EU:n tietosuojaa-asetuksen edellyttämä lakiperuste. Pelastuslain mukaan pelastuslaitos saa tallentaa valvontarekisteriinsä nuohoojan vikailmoituksen tiedot eli myös pelastuslaitoksen henkilötietojen käsittelylle on olemassa lakiperuste. EU:n tietosuojaa-asetus ei estä vikailmoitusten toimittamista pelastuslaitokselle. Asiakastietojen tallentaminen nuohousyrityksen asiakasrekisteriin edellyttää asiakkaan suostumusta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

09 160 44635
+358 9 160 44635

kirjaamo.sm@govsec.fi
www.intermin.fi

3 Omakotiliiton nuohouskyselyn tulokset

Katja Keränen esitteli syksyn nuohouskyselyn tulokset. Nuohouskysely toteutettiin marraskuussa jo kolmannen kerran. Kyselyyn saatiin 4573 vastausta 231 eri kunnasta.

Nuohouksen toteutumisen osalta nuohoukset ovat lisääntyneet 8 % edellisestä vuodesta ja on palattu lähemmäksi vuoden 2019 tasoa. 81 % vastaajista ilmoitti nuohoavansa kerran vuodessa. Uutena kysymyksenä kysyttiin tarkemmin nuohousvälin pituudesta. 75 % vastaajista ilmoitti nuohousvälin olevan vuosi tai vähemmän, 15 %:n mukaan edellisestä nuohouksesta oli kulunut 13-15 kuukautta.

Pidentynyt nuohousväli voi johtua osaltaan siitä, että nuohousta on monin paikoin jouduttu jonottamaan. Tuloksista on havaittavissa, että nuohouksen tilaaminen koetaan vaikeammaksi kuin aiemmin. Avovastausien mukaan osa ei ole tiennyt mistä ja miten nuohooja tilataan. Nuohouspalvelujen saatavuus on pysynyt ennallaan. Tutun nuohoojan käyttäminen on yleistä. Vastaajista 25 % ei kokenut saaneensa nuohoustodistusta.

Hintatietojen saatavuus on jonkin verran parantunut. Edelleen aika iso joukko, lähes 40 %, tilaa nuohouksen kysymättä hintaa. Nuohouskustannusten keskiarvossa on pieni indikaatio siitä, että nuohouskustannukset nousevat. Muutokset eivät ole kovin isoja. Yhden hormin ja yhden tulisijan keskiarvohinta oli 53,62 e, kun vuonna 2020 se oli 51,30 e. Vastauksien mukaan hinnat vaihtelivat 20-126 euron välillä. Kahden tulisijan ja hormin nuohouksen keskihinta oli kyselyvastauksien mukaan 64,40 e. Vuosittain tehtävän KTI- aineiston mukaan nuohouksen keskiarvohinta keväällä 2021 on ollut 52,20 e. Omakotiliiton piireittäin keskiarvohinta vaihteli 45-58 euron välillä.

39 % vastaajista sai nuohoojalta palautetta suullisesti. Suurin osa palautteesta oli tulisijan käyttöön liittyvää ohjeistusta. Nuohoojan ammattipätevyyden todentamista ei kysytty, kun pääsääntöisesti käytetään aikaisemman nuohoojan palveluja. Tyytyväisyys nuohoukseen on pysynyt samalla tasolla. Avoimissa vastauksissa tuli esille, että jossain tapauksissa nuohooja on todennut, ettei hormia tarvitse nuohota.

Keskustelussa nousi esille tarve viestiä nuohouksesta edelleen, vaikka nuohousmäärät eivät olekaan romahtaneet. Nuohoojille tulisi suunnata yleistä viestintää mm. hintatietojen ilmoittamista, kun 30-40 % nuohoojista ei ole NKL:n jäsenviestinnän piirissä.

Nuohouksen hintatieto sisältyy jatkossakin Omakotiliiton tilaamaan KTI-tutkimukseen. Seurantaryhmän loppuessa erillistä nuohouskyselyä ei tehdä enää vuosittain. Kolmen vuoden aikasarjan perusteella on havaittavissa hitaita muutoksia. Nuohouskysely olisi kenties hyvä uusina muutaman vuoden päästä.

4 Eduskunnalle annettava nuohousselvitys

Eduskunta edellytti selvitystä nuohousuudistuksen toimeenpanosta ja vaikutuksista. Nuohoukseen liittyvistä rekistereistä on johtopäätelmät omassa osiossaan. Seurantaryhmälle on lähetetty kommentteille selvitysluonnos. Selvityksen käsittely on vielä kesken sisäministeriössä.

Keskeiset havainnot toimeenpanosta eivät juurikaan ole muuttuneet seurantaryhmän keväisestä toimintakertomuksesta. Pääviestinä on, että nuohousuudistuksen toimeenpano on sujunut ennakoidusti eikä yllättäviä vaikutuksia ole syntynyt. Toimeenpano on vielä osittain kesken ja pitkänaikavälin muutokset eivät ole vielä näkyvissä. Nuohouspalvelujen markkinoinnissa on ongelmia ja KKV:ssa on käynnissä muutama valvontatapaus. Selvitykseen täydennetään vielä Omakotiliiton syksyn nuohouskyselyn tulokset.

NKL on toimittanut kommenttinsa kirjallisesti. Käydyn keskustelun pohjalta täsmennetään ja muokataan selvityksen kirjauksia mm. pelastuslaitoksen valvontatehtävän, nuohoojien toimittamien vikailmoitusten, nuohoustodistuksen saamisen ja nuohoushintojen vaihteluvälin osalta. Muotoillaan nuohouksen markkinointia ja hintojen ilmoittamista koskeva asia niin, ettei linkitetä sitä nuohoustyöohjeisiin. KKV:n verkkosivuuudistuksen takia kahden viittauksen linkit on uusittava.

Todettiin, että nuohousta koskeviin säädösmuutoksiin ei ole tällä hetkellä tarvetta, vaan toimeenpanoa esimerkiksi monipuolisen viestinnän keinoin tulee jatkaa edelleen.

Nuohoojien pätevyysrekisterin katsottaisiin selkeyttävän erityisesti asiakkaan asemaa, auttavan nuohoojan löytämistä ja helpottavan nuohoojan pätevyyden tarkastamista. NKL:n mielestä viranomaisen, esimerkiksi Tukesin, ylläpitämä rekisteri olisi vapaaehtoista henkilösertifiointia parempi ratkaisu. Omakotiliiton huolena on, että nuohoojien rekisteröinnin kustannukset siirtyisivät kuluttajahintoihin.

Rakennusten nuohoustietojen osalta seurataan, miten YM:n vetämä rakennetun ympäristön tietojärjestelmä - hanke etenee. Myös muut rakennusten kunnossapitoon ja huoltoon liittyvät asiat olisi hyvä saada mukaan tallennettaviin tietoihin.

Sisäministeriö tiedottaa selvityksen antamisesta, mutta vasta lomakauden jälkeen tammikuussa. Selvitys on päätetty kääntää ruotsiksi, koska nuohousuudistus kiinnostaa Ruotsissa ja Ahvenanmaalla. Selvitys julkaistaan myös SM:n julkaisusarjassa.

5 Muut asiat

Keskipitkän aikavälin ilmastopoliitiikan suunnitelma on lausuntokierroksella. Suunnitelma sisältää toimenpiteitä koskien puun pienpolttoa ja vaatimuksia uusille saunan kiukaille.

NKL ja vakuutusyhtiö Tapiola ovat tavanneet kuivuriuunien valmistajia ja valmisteilla on yhteinen toimintamalli kuivureiden paloturvallisuuteen liittyen.

6 Kokouksen päättäminen

Tämä oli nuohousuudistuksen seurantaryhmän viimeinen kokous. Iso kiitos kaikille aktiivisesta osallistumisesta. Alustavasti on suunniteltu vielä hankkeen loppupalaveria keväälle.

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 12.

Yli-insinööri, puheenjohtaja Jaana Rajakko

Assistentti, sihteeri Nina Vienonen

Liitteet

-

Jakelu

Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Markku Kirvesniemi
 Finanssiala ry, Petri Mero
 Finanssiala ry, Aku Pänkäläinen
 Suomen Omakotiliitto ry, Katja Keränen
 Suomen Kiinteistöliitto ry, Jukka Kero
 Suomen Kiinteistöliitto ry, Virpi Hienonen
 Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Jukka Kaakkola
 Keski-Pohjanmaan ja Pietarsaaren alueen pelastuslaitos, Jaakko Pukkinen
 Suomen Isännöintiliitto ry, Kirsi Salo
 Etelä-Karjalan pelastuslaitos, Erkki Hokkanen
 Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK ry, Ilpo Leino
 Nuohousalan Keskusliitto NKL ry, Hannu Murto Kare
 Nuohousalan Keskusliitto NKL ry, Tapio Lehtimäki
 Suomen Palopäällystiliitto SPPL ry, Tomi Timonen
 SM PEO Pelastusosasto, Nina Vienonen
 Länsi-Suomen aluehallintovirasto, Jari Laine

Tiedoksi

Tiimeri -työalusta
 Valtioneuvoston hankeikkuna